

LEVEN, WONEN EN WERKEN IN EEN STAD WAAR IEDEREEN MEEDOET.

Met Lef, Liefde en Daadkracht.

VOORWOORD

Met trots presenteert de PvdA afdeling Almere het verkiezingsprogramma dat samen met leden en maatschappelijk betrokken inwoners is geschreven. De PvdA Almere is een energieke vereniging, die in voor-en tegenspoed staat voor haar sociaaldemocratische waarden. De route voorwaarts ligt volgens ons in het terugwinnen van vertrouwen en het verbeteren van de herkenbaarheid van de PvdA als de strijdbare voorvechter van de kwetsbare groepen en de hardwerkende middenklasse. Dat doen wij door Lef te tonen om nieuwe paden in te slaan, Daadkracht om de doelen te realiseren en vooral met Liefde voor onze lokale samenleving.

De PvdA heeft altijd de mensen uit de sociale middenklasse aangetrokken: zoals de hardwerkende politieagent op straat, de sociale raadslieden, de wijkverpleegster, de jongerenwerker, de onderwijskracht. Zij weten als geen ander wie buiten de boot valt en wie ondersteuning nodig heeft. Zij zijn de mensen waar de samenleving om draait. Wij willen hun vertrouwen terugwinnen door juist voor hen op te komen. Met lef, liefde en daadkracht.

Wij willen herkenbaar zijn als de partij die met lef sociaaldemocratische idealen weet te verwezenlijken. Wij keren ons tegen het doorgesloten vrijmarktideaal en trends in de zorg, onderwijs en sociale woningbouw. Wij willen af van deze boekhoudermentaliteit en kiezen voor kwaliteit in zorg, onderwijs en woningbouw. Wij zetten daadkrachtig in op een sociale economie, waarbij wij met elkaar voor elkaar zorg dragen. Met lef en liefde. Almeerders in de bijstand, ziektewet en werkzoekenden moeten erop kunnen vertrouwen dat de PvdA strijdt voor hun bestaanszekerheid.

Dat doen wij de komende 4 jaren niet alleen vóór hen maar ook door ze te betrekken bij het bestuur van de stad, Almeerders zelf staan aan het stuur van hun stad! Met liefde voor onze stad willen wij met iedereen samenwerken aan een verbonden en multiculturele Almeerse samenleving waarin iedereen met zijn of haar talenten kan participeren.

PvdA Almere heeft gekozen voor een verkiezingsprogramma waarin wij alle standpunten langs de meetlat van onze sociaaldemocratische idealen hebben gelegd. Wij hebben ambitieuze doelstellingen en concrete punten die tot stand zijn gekomen in nauw overleg met de vier PvdA-werkgroepen rond wonen, zorg, werk en Almeerders aan het stuur.

Wij kregen veel brieven van belangengroeperingen in de zorg en duurzaamheid, die hun punten graag in het PvdA-programma opgenomen wilden zien. Deze hebben wij in het programma opgenomen, voor zover dit bij de PvdA idealen past.

Namens de gehele afdeling wil ik graag de programmacommissie bedanken voor het realiseren van het verkiezingsprogramma. Ons staan vele uitdagingen te wachten en wij gaan ervoor met **lef, liefde en daadkracht**.

Met strijdbare groet,
Abassin Nessar

Voorzitter PvdA Almere

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Met lef, liefde en daadkracht.....	4
Leven in een verbonden samenleving	6
Discriminatie.....	7
Gemeentelijke zorg en Jeugdhulp.....	8
Burgerparticipatie en wijken	10
Cultuur en kunst	11
Sport.....	12
Veiligheid	13
Stadsontwikkeling	14
Wonen.....	15
Verkeer en vervoer	16
Ruimtelijke ontwikkeling.....	17
De Floriade.....	18
Een duurzame stad.....	19
Een sociale economie.....	20
Armoedebeleid en schuldhulpverlening.....	21
Werk	23
Voorrang voor lokale ondernemers	24
Onderwijs.....	25
Almeeders aan het stuur.....	26
Regie over je eigen wijk.....	26
de burger en de gemeenteraad.....	27
De gemeente als werkgever en dienstverlener.....	28
Financieel verantwoord	29
Begrippenlijst, ALFABETISCHE volgorde.....	30

MET LEF, LIEFDE EN DAADKRACHT

Voor de PvdA is de rechtvaardige samenleving er één van eerlijk delen, vast werk, goed wonen, een gezond leven, toegang tot scholing, emancipatie en recht op zeggenschap. Deze idealen zijn nu actueler dan ooit. In de afgelopen jaren is het neoliberalisme te ver doorgeschoten en is de vrije markt bijna heilig verklaard. Maar wat van ons allemaal is, moet je niet uit handen geven aan aandeelhouders met winstbejag. Goed onderwijs en goede zorg zijn belangrijker dan efficiënt onderwijs en zorg. Zodra het om mensen gaat, moet het niet om de prijs, maar om betrokkenheid gaan.

Wij geloven niet in "ieder voor zich". Samenleven doe je **met** elkaar. Dit betekent dat wij naar elkaar omzien, voor elkaar zorgen. Iedereen heeft iets te bieden aan een ander, of aan de buurt, de gemeenschap. Wij stimuleren de talenten van mensen. Daarbij zal de overheid altijd verantwoordelijkheid moeten nemen voor mensen die niet voor zichzelf kunnen zorgen. Daar blijven wij een vangnet voor organiseren. Wij pakken de eindeloze regelzucht binnen de sociale sector aan. Met lef, liefde en daadkracht.

Bij zorg voor elkaar hoort ook dat wij iedereen betrekken bij activiteiten in de samenleving. Wij geven ouderen en mensen met een beperking een nadrukkelijke plek. En ook nieuwkomers, waar ook mensen tussen zitten die de taal niet machtig zijn, worden opgenomen in onze samenleving. Met lef, liefde en daadkracht valt niemand buiten het 'samen-leven'.

Almeeders krijgen meer zeggenschap en invloed op het bestuur en op hun omgeving. Politiek bedrijven wij vóór mensen en mét mensen. Van bestuurders in de publieke en semipublieke sector verwachten wij dat ze ruimte laten voor gebruikers en medewerkers. De afstand tussen management en werkvloer en tussen politiek en burgers moet verkleind worden. Dit kan alleen door met elkaar in gesprek te gaan en te blijven. Met lef, liefde en daadkracht willen wij ons hiervoor inzetten.

Ons programma voor 2018-2022

Wij staan voor een samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet. Waar iedereen onderwijs volgt of een baan heeft, met een passend inkomen. Waar wij zorgen voor de mensen die (tijdelijk) geen baan hebben, ziek zijn of om andere redenen een steuntje in de rug kunnen gebruiken. En waar je ook een tweede kans krijgt. Als PvdA staan wij voor onze sociaaldemocratische waarden, landelijk, maar zeker ook lokaal.

Deze waarden vormen het uitgangspunt voor ons programma, dat in samenspraak met velen in de Almeerse samenleving tot stand is gekomen. Almere is een stad van pionieren en initiatieven. Wij willen dit graag blijven stimuleren met lef, liefde en daadkracht.

Wij hebben op vier terreinen onze waarden uitgewerkt:

1. De PvdA staat voor leven in een verbonden inclusieve samenleving. Wij zorgen voor elkaar en er is aandacht voor kunst, cultuur, sport en bewegen. Maar wij werken ook aan de veiligheid in de samenleving en de bestrijding van discriminatie.
2. De PvdA werkt aan de stadsontwikkeling. Wij zetten ons in voor betaalbaar wonen en een duurzame stad, waarbij de Floriade een aanjager is.
3. De PvdA stimuleert de sociale economie. Eerlijke verdeling van werk, inzet van bedrijven en armoedebestrijding. Met goed onderwijs als basis.
4. De PvdA zorgt dat bewoners aan het stuur zitten. Almeerders krijgen meer regie over de wijk. Wij werken aan meer contact tussen gemeenteraad en bewoners.

Almere is een stad in ontwikkeling. Niet alles is daarom vast te leggen in een verkiezingsprogramma. Raadsleden moeten snel en adequaat kunnen inspelen op actuele situaties. Naast diverse concrete punten, is dit programma daarom vooral een leidraad voor de gemeenteraadsleden van 2018-2022. Van hen verwachten wij dat zij in contact blijven met Almeerders om hun beslissingen te toetsen. Maar het is ook aan ons om de vinger aan de pols te houden bij de gemeenteraadsleden. Samen houden wij elkaar scherp. Met lef, liefde en daadkracht.

De programmacommissie.

Ellie Teunissen

Leida Höhle

Ruud de Jonge

Omar El Boussaidi

LEVEN IN EEN VERBONDEN SAMENLEVING

Einddoel: Meedoen is normaal, naar elkaar omkijken ook. Iedereen krijgt de zorg die nodig is.

Leven in een verbonden samenleving omvat een breed palet aan onderwerpen. Het gaat daarbij vooral over de manier hoe wij met elkaar omgaan; hoe wij voor onze jeugd en ouderen zorgen. Ook de implementatie van het VN-verdrag voor mensen met een beperking vraagt grote aandacht. Kortom het gaat over **samen leven**.

Wij staan voor een open en diverse samenleving, waarin iedereen zich naar wens kan ontplooiën. Een verbonden en inclusieve samenleving waar plek is voor iedereen ongeacht achtergrond, beperking, sekse of seksuele geaardheid. Iedereen doet mee **en** draagt bij naar eigen vermogen. Bij een inclusieve samenleving hoort ook het leren omgaan met verschillen tussen mensen.

De PvdA heeft zich landelijk hard gemaakt voor de ratificatie van het VN-verdrag voor mensen met een beperking dat in 2016 van kracht is geworden. De PvdA Almere zorgt voor een inclusieve samenleving, waarin **iedereen** mee kan doen, door alle besluiten en vergunningen van de gemeente te toetsen aan het VN-verdrag voor mensen met een beperking.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022;

- Is een Almerepas ingevoerd om deelname aan activiteiten en voorzieningen te stimuleren;
- Is toegankelijkheid geen uitzondering maar een vanzelfsprekendheid voor alle mensen met een verstandelijke en/of fysieke beperking;
- Is het aanbod aan "beschut werk" afgestemd op de behoefte hieraan. Bedrijven waar de gemeente zaken mee doet leveren hier een bijdrage aan;
- Zijn binnen de gemeentelijke organisaties en de organisaties waarmee zij samenwerkt diversiteitseisen met betrekking tot het personeelsbeleid van kracht;
- Zijn wijken, openbare gebouwen, scholen, sportvoorzieningen en openbaar vervoer zo ingericht dat deze toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

DISCRIMINATIE

De PvdA wijst iedere vorm van discriminatie af. Voor ons is ieder mens even waardevol, ongeacht achtergrond of seksuele geaardheid. Iedereen moet dezelfde kansen krijgen, of het nu gaat om onderwijs, werk, wonen of vrijetijdsbesteding. Het gaat niet om achtergrond, maar om toekomst. Wij vinden dat je open met elkaar het gesprek moet voeren over kwesties die gevoelig liggen. Contact en binding tussen de verschillende groepen in de bevolking zijn belangrijk, discriminatie past niet in een inclusieve samenleving, het terugdringen hiervan is van groot belang. De PvdA verwacht van iedereen, uit welke groep dan ook, dat zij **mee willen** doen en niet aan de kant blijven staan.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is anoniem solliciteren ingevoerd.**
Dit geldt voor gemeentelijke instanties en voor de gemeentelijke partners;
- **Zijn de problemen in het uitgaansleven teruggedrongen.**
Hiertoe wordt er een convenant opgesteld waarin afspraken met de horeca zijn vastgelegd om discriminatie, seksuele intimidatie en seksueel geweld terug te dringen;
- **Is het aantal mensen dat de Nederlandse taal onvoldoende beheerst verminderd;**
- **Is de diversiteit in evenementen en in marketingcampagnes toegenomen;**
- **Is geregeld dat meldingen van discriminatie niet alleen worden geregistreerd (zoals nu gebeurt) maar dat er beleid ontwikkeld is dat discriminatie tegen gaat;**
- **Is door het politiekorps invulling gegeven aan een beleid dat etnisch profileren voorkomt.**

GEMEENTELIJKE ZORG EN JEUGDHULP

Hoe gezond iemand zich voelt wordt beïnvloed door de mogelijkheden die men heeft om zich, met behoud van eigen regie, aan te passen aan tegenslagen op fysiek, psychisch en sociaal gebied. De PvdA vindt dat inwoners zoveel mogelijk hun eigen leven moeten kunnen leiden. Is zorg nodig dan moet je samen met een professional kunnen bepalen wat passende zorg is. Soms is het voeren van eigen regie moeilijk of niet goed meer mogelijk. Dan moet je een beroep kunnen doen op iemand waarmee een vertrouwensband bestaat of op gekwalificeerde, onafhankelijke ervaringsdeskundige ondersteuning.

Bij zorg en ondersteuning geldt, ook als de school er bij betrokken is, de regel: één huishouden, één plan, één aanpak, één coördinator.

De wijkteams lopen nogal eens tegen complexe problemen aan die zij niet kunnen oplossen.

Voorkomen moet worden dat zo'n probleemsituatie, die van verschillende instanties tegelijk zorg en ondersteuning vraagt, tussen wal en schip raakt. De PvdA wil knelpunten inventariseren en creatieve oplossingen stimuleren, zo nodig door buiten de lijntjes te kleuren.

Wijkteams moeten multidisciplinair kunnen samenwerken en het mandaat en de middelen krijgen om die acties te ondernemen waarvoor zij vanuit hun professie de verantwoordelijkheid moeten nemen. Er moet ruimte zijn voor maatwerkoplossingen en pluriformiteit waarbij betaalbaarheid een collectieve verantwoordelijkheid is voor financiers, aanbieders en patiënten/cliëntenorganisaties. De PvdA wil dat er meer samenhang komt in beleid en uitvoering van de WMO, Jeugdwet, Participatiewet (waarvoor de gemeente verantwoordelijk is), de Zorgverzekeringswet en de Wet Langdurige Zorg (waar het Rijk verantwoordelijk voor is). Het verbeteren van zorg en ondersteuning vraagt om een meerjarig partnerschap tussen gemeente, zorgverzekeraars, zorgaanbieders en patiënten/cliëntenorganisaties. Klassiek aanbesteden in de vorm van selectief contracteren past hier niet bij.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- Is de overgang van Jeugdzorg naar zorg voor volwassenen gestroomlijnd;
- Is de zeggenschap voor patiënten verbeterd zodat zij kunnen meepraten over de kwaliteit van de zorg. Hun mening wordt meegenomen bij het uiteindelijke besluit;
- Is de wachtlijst bij Jeugdzorg en beschermd wonen ingekort;
- Werken de wijkteams efficiënt en doeltreffend.
Bij het onderzoek naar de beste manier van organiseren wordt ook gekeken naar het aantal wijkteams en de mogelijke samenwerking met de gebiedsteams en andere zorgverleners;
- Worden er meerjarige overeenkomsten afgesloten bij de inkoop van ondersteuning en zorg.
Daarbij zal de beoordeling van de door zorgpartijen ingediende plannen vooral gebaseerd zijn op:
 1. *De door de gemeente in overleg met de patiënten/cliëntenorganisaties opgestelde kwaliteitseisen;*
 2. *Samenwerkingsplannen en het delen van verantwoordelijkheden met alle betrokken partners bij zorg in de wijk;*
 3. *Voorstellen voor het zorgvuldig omgaan met maatschappelijke kosten;*
 4. *Het beperken van bureaucratie;*
- Wordt alleen aanbesteed als dat verplicht is;
- Zijn de ondersteuningsprofielen zo vastgesteld dat voor het grootste deel van de cliënten de kwaliteit van de ondersteuning is verbeterd. Voor inwoners met meerdere ondersteuningsvragen bestaat de mogelijkheid om op basis van maatwerk passende

ondersteuning te bieden.

Voorwaarde voor werken met ondersteuningsprofielen is dat er een breed aanbod van zorgorganisaties beschikbaar is en dat er keuzevrijheid wordt geboden;

- **Is er duidelijkheid over PGB's.**
Er moet helder zijn wat je met je PGB wel of niet mag doen;
- **Is de toegang tot soa- en hivtesten laagdrempelig;**
- **Is de eenzaamheid (van ouderen) verminderd;**
- **Is het aantal zwangerschappen onder tieners teruggedrongen.**

BURGERPARTICIPATIE EN WIJKEN

Wijkbewoners kennen hun buurt als geen ander, zij weten daarom ook wat een buurt nodig heeft. De PvdA stimuleert deze betrokkenheid en wil de bewoners meer zeggenschap geven over hun eigen wijk.

De wijk is ook een plek waar wordt gespeeld en gesport en biedt een omgeving waarin kinderen veilig kunnen opgroeien. Er is een ruime mate van (goed onderhouden) groen en er zijn voldoende sport- en spelvoorzieningen voor alle leeftijdsgroepen.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Zijn er nieuwe mogelijkheden om bewoners zo veel mogelijk mee te laten denken bij wat er in hun buurt te gebeuren staat;**
- **Hebben de bewoners meer zeggenschap over de wijkbudgetten;**
- **Is er op de politieke markt een interventietafel voor wijkbewoners ingesteld waar zij hun ideeën voor de wijk kunnen inbrengen;**
- **Is er de mogelijkheid voor de inwoners om in de wijken (gemeentelijke) taken zelf uit te voeren.**
Waar de kwaliteit minstens gelijkwaardig is en de kosten niet hoger zijn kunnen inwoners de gemeentelijke taken zelf (laten) uitvoeren;
- **Zijn regelarme bewonersinitiatieven mogelijk;**
- **Zijn de achterstanden bij het grootonderhoud verkleind.**
De verkoop van bouwgronden is aangetrokken. Wij besteden een deel van de winst aan grootonderhoud in de wijken en aan stadsvernieuwing.

CULTUUR EN KUNST

Cultuur en kunst laten zien wie wij zijn: er is niet één cultuur. Juist de diversiteit aan culturen maakt mensen nieuwsgierig naar elkaar, zet aan tot nadenken en verbindt mensen. Kunstuitingen zijn het resultaat van onze wijze van leven, van omgang met elkaar, van wat wij mooi of lelijk vinden. Wij stimuleren diverse kunstvormen: van architectuur tot poëzie, van beeldende kunst tot theater enzovoort. Voor de PvdA is het belangrijk dat cultuur zich in vele vormen kan uiten en dat kunst betaalbaar en toegankelijk is voor iedereen, met name voor jongeren; Almere is hierin innovatief.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is er een kunsthof/museum voor depotkunst¹ met wisselende tentoonstellingen gerealiseerd;**
- **Zijn er artistieke broedplaatsen, met wisselende bezetting, in de verschillende winkelcentra gevestigd;**
- **Zijn het Jeugdcultuurfonds en Collage voortgezet;**
- **Is er een breed- en toegankelijk aanbod van culturele activiteiten voor zeer uiteenlopende groepen;**
- **Is het aantal evenementen in Almere minimaal op hetzelfde niveau.**

¹ Tentoonstellingen met depotkunst brengen kunst bij elkaar die normaal gesproken nergens bij elkaar komt.

SPORT

Sport en bewegen zijn voor iedereen belangrijk, het is goed voor je gezondheid en het levert sociale contacten op. Er zijn nog steeds mensen die om verschillende redenen weinig bewegen of niet sporten, een financiële reden mag geen belemmering zijn.

Volwassenen met een minimuminkomen kunnen, wegens gebrek aan financiële middelen, geen lid worden van sportverenigingen, daar wil de PvdA verandering in brengen. Ook voor mensen met een beperking zijn de voorzieningen schaars: sport moet voor iedereen beschikbaar zijn.

De PvdA stimuleert particuliere initiatieven op het gebied van sport, zoals de vestiging van een (buiten)zwembad.

Almere heeft veel toptalent binnen haar stadsgrenzen. Topsporters kunnen een voorbeeld zijn voor kinderen en jongeren, de PvdA ondersteunt daarom het Almeers Kenniscentrum Talent (AKT) bij de ontwikkeling en begeleiding van toptalent in Almere.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Worden sportvelden en sportzalen efficiënter gebruikt;**
- **Is er meer aandacht voor gehandicaptensport.**
In een inclusieve samenleving kunnen mensen met een beperking volop meedoen;
- **Heeft Almere Haven een nieuw Cruijff Court;**
- **Is het aantal kinderen met obesitas teruggebracht;**
- **Nodigt de openbare ruimte uit tot bewegen;**
- **Zijn de drempels om te leren zwemmen verlaagd waardoor alle kinderen tijdig leren zwemmen.**

VEILIGHEID

Wie zich niet veilig voelt kan niet vrij zijn. Veiligheid is een basisvoorwaarde voor vrij zijn in een democratische samenleving. Veiligheid is ook een gevoel, dat soms wel en soms niet op werkelijkheid berust, afhankelijk van persoonlijke ervaringen.

Bij veiligheid hoort preventie door het optreden van wijkagenten en boa's, wij laten handhaven waar het nodig is en hanteren een strafmaat, die als "voldoening" wordt ervaren. Het lokale bestuur heeft hiervoor mogelijkheden en treedt hierover in overleg met de Officier van Justitie.

Polderen leidt soms tot vreemde uitkomsten. Zo wordt het gebruik van wiet gedoogd, maar is het verboden om het op grote schaal te telen. Op deze manier creëer je schaarste en wordt het financieel interessant om, met alle risico's van dien, wiet te telen. Het aantal illegale kwekerijen dat de laatste jaren in Almere is opgerold is dan ook aanzienlijk. Dit levert maatschappelijke en veiligheidsrisico's op. De PvdA is van mening dat als je wiet kunt kopen je het ook legaal moet kunnen telen. Bovendien menen wij dat gemeentelijke wietteelt een investering is die leidt tot een langdurige economische impuls.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- Is Almere veiliger, is Almere nog steeds de veiligste grote stad van Nederland en is ook het veiligheidsgevoel verbeterd;
- Is de veiligheid rond de NS stations en in het Openbaar Vervoer verbeterd.
De PvdA werkt aan inzet van extra BOA's in het openbaar vervoer. Cameratoezicht vindt onder strikte voorwaarden plaats;
- Is seksuele intimidatie en seksueel geweld in het uitgaansleven teruggedrongen;
- Is er een effectieve aanpak ontwikkeld om radicalisering te voorkomen;
- Zijn WhatsApp groepen en buurtpreventieteams goed gefaciliteerd;
- Is de problematiek rond huiselijk geweld verbeterd;
- Zal, ter voorkoming van (de schijn van) discriminatie, preventief fouilleren en de aanpak van hangjeugd niet selectief gebeuren;
- Worden veiligheidskwesties zowel preventief als in handhaving opgepakt. Snel en kordaat optreden zorgt voor een verhoogde veiligheidsbeleving;
- Is er beleid ontwikkeld waarmee het ontstaan van overlast gevende jeugdgroepen wordt voorkomen. Als het toch mis gaat nemen wij alle maatregelen om de overlast zo snel mogelijk weg te nemen;
- Is er een legale cannabiskwekerij. De opbrengsten die de gemeente hiermee verwerft zullen onder meer gebruikt worden om voorlichting over verslavingen (zoals: alcohol, tabak, drugs en gokken) te verbeteren.

STADSONTWIKKELING

Eindoelen: Het percentage sociale woningen (huur of koop) is minimaal 40%.
Er is een goede verdeling van faciliteiten en bedrijvigheid over de stadsdelen.
De stad is zo goed als energieneutraal.

Almere is een stad van pionieren, een stad die op zoek blijft naar nieuwe uitdagingen en kansen. Met meer dan 200.000 inwoners in 85.000 woningen, verspreid over vijf stadsdelen, wonen wij in een unieke en ruime blauw/groene stad. Almere biedt een grote verscheidenheid aan woningen, voor alle inkomensgroepen en alle stadsdelen kunnen hun eigen karakter ontwikkelen. Wij investeren in die wijken waar dat nodig is en zetten in op duurzaamheid. De voorzieningen zullen gelijke tred moeten houden met de bevolkingsgroei.

De PvdA steunt de verdere groei van de stad (Schaalsprong) als de groei duurzaam is, het Almeerders aan een betaalbare woning helpt en de voorzieningen in de stad worden versterkt. Voor de uitbreiding van Pampus blijft de realisatie van een tweede verbinding met Amsterdam een voorwaarde.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- Is er onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan sociale en culturele voorzieningen in Almere Buiten, daarbij is rekening gehouden met het gegeven dat Almere Buiten ruim 60.000 inwoners telt.

WONEN

Wonen is een eerste levensbehoefte, iedereen heeft recht op een dak boven het hoofd. De PvdA vindt dat wonen in Almere voor iedereen, jong én oud, betaalbaar moet zijn. Wij zien echter dat mensen met een jaarinkomen onder € 40.000,- nauwelijks een betaalbare woning kunnen vinden. Veel mensen hebben in de afgelopen jaren kunnen kiezen voor het PvdA-initiatief "Ik Bouw Betaalbaar in Almere". Maar niet voor iedereen is dit een oplossing. Bovendien vormen de stijgende huurprijzen voor Almeerders met een laag inkomen een bedreiging en is de woonkostentoeslag soms het laatste redmiddel. De PvdA maakt ook de komende vier jaar werk van een betaalbaar woonaanbod voor iedereen.

Gemengde wijken hebben onze sterke voorkeur. Dat betekent dat wij oog houden voor een mix van goedkope en (middel)dure woningen binnen de verschillende Almeerse wijken. Daarnaast is er ruimte voor experimentele woonvormen (bijvoorbeeld Tiny & Wiki Houses).

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Zijn de wachtlijsten teruggedrongen en daardoor de slaagkansen voor het verkrijgen van een sociale huurwoning vergroot.**
Dit doen wij onder meer door de leegstand van kantoren te benutten, in te zetten op het splitsen van woningen en het opschroeven van de woningproductie. Wij gaan door met het uitbreiden van de sociale huur/koopwoningen voorraad;
- **Is er een passende oplossing voor dure "scheefwoners".**
We gaan met corporaties op zoek naar mogelijkheden om de huur te beperken tot maximaal 35% van het besteedbare inkomen. Dit doen wij bijvoorbeeld door in te zetten op passende huisvesting en het verbeteren (aantrekkelijk maken) van doorstroming;
- **Is 40% van de totale woningvoorraad sociale koop of huur.**
Wij zijn voor sociale huur/koop in Oosterwold, zodat Almeerders met een laag inkomen ook op een duurzame manier kunnen aansluiten op de ontwikkelingen in die wijk;
- **Is door de woningcorporaties verantwoordelijkheid genomen voor de realisatie van een betaalbare huur;**
- **Ondersteunen wij bewoners die een wooncoöporatie willen starten;**
- **Is er, voor inwoners die een wooncoöporatie willen starten maar moeilijk een financiering kunnen krijgen, de mogelijkheid om een sociale hypotheek af te sluiten;**
- **Is er een corporatiehotel voor Almeerders die tijdelijk geen woonruimte hebben;**
- **Is er een verordening waarmee de overlast door kamerverhuur wordt beperkt;**
- **Zijn er extra sociale huurwoningen met een maximale huur tot de eerste aftoppingsgrens van (thans) € 592,- per maand gerealiseerd;**
- **Is er een woonvoorraad die ook voldoet aan de behoefte van oudere Almeerders;**
- **Zijn de huisvestingsmogelijkheden voor starters (zoals jongeren en studenten) verbeterd;**
- **Wordt bij grootschalige nieuwbouwprojecten een mix aangehouden waarbij 40% van de woningen (huur en koop) sociale woningbouw is.**
Dit kan door projectontwikkelaars en woningbouwcorporaties deze gebieden gezamenlijk te laten ontwikkelen. Het resultaat is een goede spreiding van sociale woningen door de hele stad en binnen stadsdelen.

VERKEER EN VERVOER

De Almeerse bedrijvigheid is afhankelijk van het verkeer en vervoer, Almere moet goed bereikbaar zijn en blijven. Verkeer is echter ook een bron van fijnstof en levert een forse bijdrage aan de uitstoot van CO₂. Goed georganiseerd openbaar vervoer en stimulering van duurzame vervoersmiddelen zijn belangrijk om de nadelige gevolgen voor het milieu terug te dringen. Op den duur moet het openbaar vervoer uitsluitend met elektrische voertuigen worden uitgevoerd.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is er een uitgebreid netwerk voor het opladen van elektrische voertuigen;**
- **Is bij alle NS stations en (grotere) busstations voldoende veilige parkeergelegenheid voor fietsen beschikbaar;**
- **Is er een kwalitatief goed netwerk van fiets- en voetpaden;**
- **Zijn bij drukke bezoekerscentra betaalbare fietsenstallingen aanwezig, deze worden door mensen beheerd;**
- **Is de aansluiting van Almere Poort op de A6 dusdanig verbeterd dat er een goede verkeersafwikkeling is;**
- **Zijn nieuwe wijken tijdig aangesloten op het Almeerse Ov-systeem;**
- **Is de veiligheid op de Evenaar geoptimaliseerd;**
- **Worden bij de planning van schoolgebouwen de verkeersstromen op optimale veiligheid ingericht;**
- **Is de controle op loslopende honden bij fietspaden vergroot, dit wordt ondersteund met een veiligheidscampagne over het gevaar van loslopende honden in het verkeer.**

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Een van de grootste kwaliteiten van Almere is dat het een blauw/groene stad is. Zowel het blauw als het groen is met elkaar verbonden en is in alle wijken aanwezig. De bereikbaarheid vanuit de wijken wordt bevorderd door een goed Ov-systeem en een goed onderhouden netwerk van fiets- en voetpaden. Industrierterreinen zijn omgeven door groenstroken en liggen aan de rand van de stad waardoor de bereikbaarheid optimaal is.

Het beheer en onderhoud van de stad is belangrijk voor het woonplezier van de inwoners. Bezuinigingen van de rijksoverheid hebben er voor gezorgd dat er in Almere jaarlijks te weinig geld beschikbaar was voor het onderhoud in de wijken. Ook het groot onderhoud van bruggen, wegen, parken en speeltoestellen staat hierdoor onder druk. De budgetten voor stedelijke vernieuwing zijn kleiner dan vroeger, hierdoor is bijvoorbeeld de stedelijke vernieuwing in Almere Haven vertraagd. Almere moet slim omgaan met de kleinere budgetten om het beheer en onderhoud op peil te houden.

Almere heeft van het Rijk een groeiopdracht gekregen, dit brengt extra kosten met zich mee. Om Almere voor die extra kosten te compenseren heeft het Rijk het Fonds Verstedelijking Almere ingesteld. Gedurende een periode van 20 jaar ontvangt de gemeente Almere jaarlijks meer dan €7 miljoen extra van het Rijk. Dit geld moet vooral aan de nieuwe gebieden en het centrum van Almere Stad worden besteed, zo wordt bijvoorbeeld het Rondje Weerwater uit dit fonds gefinancierd.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is de structuur van de huidige natuur- en recreatiegebieden in tact gebleven waardoor het groen/blauwe karakter van de stad behouden is;**
- **Is een plan ontwikkeld voor het Kasteel waarmee werkgelegenheid op het gebied van recreatie wordt gecreëerd;**
- **Zijn een aantal vernieuwende projecten in Almere Haven opgestart.**
Denk hierbij bijvoorbeeld aan het Stadswerfpark en de Kustzone. Ontwikkelingen worden in samenspraak met de bewoners opgezet;
- **Zijn het Beatrixpark en het Lumièrepark doorontwikkeld.**
Het Beatrixpark wordt een park waar bewoners initiatieven kunnen ontwikkelen en het Lumièrepark wordt, als onderdeel van het Rondje Weerwater, een bruisend stadspark met een culturele en recreatieve uitstraling;
- **Is het beheer en onderhoud, waaronder de verzakkingsproblematiek, in de stad verbeterd.**
De groei van de stad zorgt voor een hogere financiële bijdrage van het Rijk. Het deel daarvan dat vrij beschikbaar is zal grotendeels aan beheer en onderhoud worden uitgegeven. Ook andere instanties (zoals het waterschap) zullen waar mogelijk om een bijdrage worden gevraagd;
- **Zijn er meer afvalbakken en informatieborden bij uitlaatplekken voor honden geplaatst. Er wordt streng gehandhaafd op overlast op het gebied van hondenpoep;**
- **Zijn in Almere Buiten een aantal vernieuwende projecten, zoals de uitbreiding van de bibliotheek, de vestiging van een kunstgebouw en kwalitatief goede vergaderruimte gerealiseerd.**

DE FLORIADE

De Floriade is een belangrijk nieuw hoofdstuk in de ontwikkeling van Almere en sluit aan bij de pionierstraditie van bouwexpo's. Het evenement helpt ons de groene duurzame ontwikkeling van de stad te versnellen door: groene energie, minder afval, versterken van het groen in de stad, klimaatneutraal bouwen en gezonde voeding. De Floriade gaat het Almeerse onderwijs versterken met de Flevocampus en levert nieuwe groene banen op. De unieke Floriadewijk die ontstaat na het evenement is toegankelijk voor iedereen, versterkt het stadscentrum en is een verbindende schakel tussen Centrum en Haven. Wij sturen stevig op de financiële risico's rond de Floriade maar benutten ook volop de kansen die de Floriade biedt.

De Floriade versnelt de groene, duurzame ontwikkeling van de stad, versterkt groen onderwijs, levert groene banen op en voegt een bijzondere stadswijk toe aan het centrum van de stad.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is het groene (internationale) imago van Almere versterkt;**
- **Is door de Floriade het aantal groene duurzame banen toegenomen waardoor Almere meer een werkstad wordt;**
- **Is de stadslandbouw op verschillende niveaus en schaalgrootte geïntensiveerd en worden nieuwe technologieën die voor de Floriade zijn ontwikkeld benut binnen de gehele stad;**
- **Is sociale woningbouw op het Floriadeterrein gerealiseerd.**
- **Zijn er voorwaarden gecreëerd voor bewonersinitiatieven op het gebied van de Floriade, zoals de duurzame gezonde stad en (buurt)energiecollectiviteiten;**
- **Is een programma ontwikkeld om Almeerders en Almeerse ondernemers blijvend te betrekken bij de ontwikkelingen rond de Floriade.**

EEN DUURZAME STAD

Almere wil een duurzame stad zijn, waar het opwekken van duurzame energie een belangrijke bijdrage aan levert. Almere is voor een groot deel al gasvrij en er zijn meer mogelijkheden. Bewonersgroepen kunnen aandelen kopen in energiecollectieven, zelf producent worden van alternatieve energie, zoals windenergie, zonne-energie en met energie op basis van warmwaterbronnen.

Duurzaamheid gaat wat de PvdA betreft niet alleen over het beperken van het gebruik van fossiele brandstoffen. Het gaat ook over het gebruik van duurzame materialen, het beperken van (rest)afval en hergebruik (recycling en upcycling).

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Zijn er afspraken dat nieuwe woningen klimaatneutraal ontwikkeld en aardgasvrij opgeleverd worden;**
- **Is er een overeenkomst met NUON afgesloten dat de stadsverwarming aardgasvrij is en alleen gebruik maakt van duurzame energiebronnen;**
- **Is vastgelegd dat nieuwbouw zoveel mogelijk wordt voorzien van een dak dat bijdraagt aan verkoeling van de stad of waarmee energie wordt opgewekt;**
- **Is er een specifiek op Almere gerichte 'Klimaatstraatwedstrijd' waarmee bewoners worden uitgedaagd om energiebesparende maatregelen te bedenken;**
- **Is er een goede mix van manieren waarop duurzame energie wordt opgewekt, uitbreiding van windparken in de huidige vorm is daarbij geen optie;**
- **Is er een regeling voor afvalscheiding (voor- en/of na scheiding) waarmee wordt bereikt dat 90% van het afval wordt verwerkt tot grondstoffen;**
- **Is er een stimuleringsfonds voor groene tuinen.**

EEN SOCIALE ECONOMIE

Einddoel: Financieel zijn er geen belemmeringen om mee te doen, de voedselbank is overbodig.

Volgens de Universele Verklaring van de Rechten van de mens heeft ieder mens recht op maatschappelijke zekerheid en op voldoende inkomen, zo nodig moet de staat voor je zorgen. Bestaanszekerheid en de verdeling van welvaart zijn ook opgenomen in onze Grondwet.

De Partij van de Arbeid staat voor een goede en rechtvaardige samenleving, één van de basisvoorwaarden hiervoor is een sociale economie. Kwetsbare groepen krijgen een steuntje in de rug en van mensen die iets meer kunnen bijdragen vragen wij betrokkenheid en inzet. In een rechtvaardige samenleving loont het altijd om te werken, ook al is dat slechts voor een beperkt aantal uren. Een sociale economie heeft oog voor toekomstige generaties, dat betekent dat wij ernaar streven de wereld een stukje mooier achter te laten dan wij haar hebben gekregen.

ARMOEDEBELEID EN SCHULDHULPVERLENING

Ondanks de aantrekkelijke economie blijft het voor sommige mensen lastig om een (betaalde) baan te vinden. Ook onder werkende Almeerders komen wij regelmatig armoede tegen. Voor de PvdA is het niet aanvaardbaar dat in Almere één op de zes(!) kinderen opgroeit in armoede. Om mensen met een laag inkomen een steuntje in de rug te geven wil de PvdA de Almerepas² introduceren.

Als uitvoerder van de Participatiewet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft de gemeente een grote verantwoordelijkheid voor het toegankelijk houden van essentiële voorzieningen. Iedereen heeft recht op een fatsoenlijk bestaan.

Voorkomen is beter dan genezen, dat geldt zeker ook bij schulden. Niemand mag onder het bestaansminimum leven. Daarom werken wij aan het zo vroeg mogelijk signaleren en het gericht aanpakken van schulden. Initiatieven als "Vroeg eropaf" worden uitgebreid. Bij de aanpak van schulden wordt, om verborgen armoede te bestrijden, niet alleen gekeken naar het bruto-inkomen maar ook naar het besteedbaar inkomen³. Wij hebben specifieke aandacht voor laaggeletterden, jongeren, statushouders en ZZP'ers.

Schulden staan vaak niet op zichzelf, daarom wordt schuldenproblematiek altijd in samenhang met andere problematiek bekeken. Het Sociaal Wijkteam heeft hierin een belangrijke rol, er wordt maatwerk geboden. Daarbij staan **niet** de regels centraal maar het leven van mensen en het doorbreken van de armoedegreep op hun leven. Mensen die door omstandigheden zijn aangewezen op bijstand en/of schuldhulpverlening worden respectvol behandeld.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is de proef inzake regelvrije bijstand afgerond en zijn op basis van de uitkomst vervolgstappen gerealiseerd;**
- **Zijn de huidige armoederegelingen gehandhaafd en waar mogelijk uitgebreid met ontbrekende voorzieningen zoals een Stichting Leergeld;**
- **Is er een betere schuldsanering voor jongeren.**
Wij willen in een experiment de schulden van Almeerse jongeren opkopen. Hier staat als tegenprestatie tegenover dat de jongere een leertraject moet doorlopen;
- **Is de "Vroeg eropaf" aanpak uitgebreid, armoedesignalering gebeurt ook op basis- en middelbare scholen;**
- **Is de bekendheid met inkomensregelingen vergroot;**
- **Is een gemeentelijk keurmerk voor bewindvoerders ingevoerd;**
- **Is het normaal dat alle Almeerse scholieren meedoen met bijzondere schoolactiviteiten (zoals schoolreisjes), gezond eten en beschikken zij over de juiste studiematerialen. Geld mag daarbij geen belemmering zijn;**
- **Is een Stadsbank van Lening opgericht, zodat Almeerders die het (tijdelijk) met minder middelen moeten doen daar snel, laagdrempelig en goedkoop terecht kunnen;**
- **Zijn de tegenprestaties die wij van mensen vragen "maatwerk" en worden deze bij voorkeur in de (eigen) wijk uitgevoerd;**
- **Is, in samenwerking met de verschillende ketenpartners, een sociale supermarkt gerealiseerd;**

² De Almerepas is bestemd voor alle Almeerders (zie ook het hoofdstuk "Kunst en Cultuur") maar heeft voor deze groep een aantal extra functies.

³ De inkomens in Almere liggen dicht bij het Nederlandse gemiddelde, maar volgens "Almere in de peiling" is er sprake van een verschuiving van midden- naar lagere inkomens. Een vijfde van de Almeerders heeft een laag inkomen. Volgens "Almere in de peiling" kan 17% van de Almeerders moeilijk tot zeer moeilijk rondkomen en 37% kan net rondkomen.

-
- Zijn collectieve zorgverzekeringen af te sluiten tegen lagere kosten dan thans het geval is;
 - Zijn de thans bestaande activiteiten (financiële cafés, wijkteams, onafhankelijke cliëntondersteuning) optimaal benut. Indien nodig zijn er nieuwe initiatieven (toevoegen van maatschappelijk werkers aan het wijkteam) op het gebied van preventie, vroeg signalering en nazorg van schulden opgezet.;
 - Zijn financiële dienstverleners verplicht om cliënten proactief te informeren over hun gedragscode. Dit is een voorwaarde voor het verkrijgen van een in te stellen gemeentelijk keurmerk;
 - Is schuldhulpverlening ondergebracht bij één of meer kwalitatief goede non-profit organisaties;
 - Is er expliciete aandacht voor stille armoede onder werkende armen, alleenstaande ouders, alleenstaanden en ouderen;
 - Is voor houders van een Almerepas, die gedurende een "langere" periode van een minimumloon rond moeten komen binnen Almere gratis openbaar vervoer buiten de spits beschikbaar.

WERK

Werk staat bij de PvdA voorop, iedereen verdient een kans op werk en een rechtvaardig inkomen. Wij vinden dat tegenover (betaalde) arbeid een eerlijk loon moet staan. Overheden hebben als werkgever hierin een voorbeeldfunctie, wij vragen dit ook van de gemeente Almere.

De komende jaren staat Almere voor verschillende uitdagingen. Om te beginnen zijn er meer banen nodig. De PvdA werkt samen met het bedrijfsleven, overheden en de non-profit sector om de werkgelegenheid in Almere te stimuleren.

Er is een groot aanbod aan werknemers met een MBO-niveau, maar een groeiende vraag naar hoger geschoolden. De PvdA ziet grote kansen voor extra werkgelegenheid rond de sterke punten van Almere: water en groen bieden veel mogelijkheden voor ontwikkeling/groei van toerisme en recreatie. Hierdoor ontstaat werkgelegenheid voor mensen met verschillende opleidingsniveaus.

Een andere uitdaging zien wij bij de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. Jongeren worden opgeleid voor banen die (op korte termijn) verdwijnen en krijgen niet de juiste competenties mee voor toekomstige functies. Gemeente, bedrijfsleven en onderwijs moeten hiermee aan de slag.

Daarnaast zullen wij ons in de komende jaren extra inspannen om kwetsbare mensen, met name jongeren, ouderen (55+) en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, toe te leiden naar werk. Hun talenten zijn te waardevol om niet te benutten.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- Zijn mensen, die werk voor de gemeente uitvoeren en waarbij het werk organisatorisch voldoende omvang heeft om ziekte, verlof en dergelijke binnen de eigen organisatie op te vangen, in dienst genomen door de gemeente;
- Is met partijen waarin de gemeente investeert afgesproken dat ook werkloze ouderen en jongeren in dienst worden genomen;
- Is bij gemeentelijke aanbestedingen een voorwaarde opgenomen dat 5% van de aanneemsom wordt gebruikt voor langdurig werklozen en mensen met een beperking;
- Is "echt" loon voor "echte" banen de standaard. Verdringing op de arbeidsmarkt wordt bestreden en misbruik van werkervaringsplaatsen wordt aangepakt;
- Is werken met een uitkering ingevoerd, waarbij dit zorgvuldig wordt getoetst;
- Is een startersbeurs voor jongeren en een meesterbeurs voor 45+ers ingesteld;
- Is een stadsservicecentrum voor Almeerders met een beperking opgericht;
- Is een stimuleringsfonds voor initiatieven op het gebied van groene en/of schone energie ingesteld;
- Is een onderzoek ingesteld naar de mogelijkheden van het "opsplitsen" van banen.
Door bestaande functies op te delen in hoofd- en nevenfuncties, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in primaire en secundaire taken, ontstaat de mogelijkheid om nieuwe functies te creëren. Dit leidt tot groter werkplezier van de huidige werknemers en nieuwe functies voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

VOORRANG VOOR LOKALE ONDERNEMERS

Almere is niet los te zien van de wereld om ons heen. Wij zijn afhankelijk van ontwikkelingen in Nederland, de Europese Unie en de rest van de wereld. Maar de ontwikkeling van onze stad biedt ons veel kansen. Onze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid leveren kansen op voor lokale en regionale ondernemers, lokale productie en kleinschaligheid bieden mogelijkheden. Waar dat nodig en mogelijk is, levert de gemeente een bijdrage aan investeringen die leiden tot een langdurige economische impuls.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- Zijn er meer kansen voor lokale en regionale ondernemers;
- Is Almere een gewilde vestigingsplaats voor (internationale) bedrijven.
De gunstige ligging, de aanwezigheid van een internationale school, goede huisvestingsmogelijkheden en bereikbaarheid zijn hierbij belangrijke factoren;
- Biedt Almere als stad ruim baan aan broedplaatsen en startups;
- Is in overleg met vastgoedbedrijven in winkelcentra en het MKB, vestigingsbeleid ontwikkeld waarbij diversiteit wordt bevorderd;
- Is met economische partners een koppeling aangebracht tussen het economisch en het sociale beleid;
- Zijn er meer functies (jongeren centrum, een plek voor leer/werktrajecten) toegevoegd aan Poppodium De Meester;
- Is de stijging van lokale lasten niet hoger dan maximaal de inflatie. Daar waar tegenover een lokale belasting een tegenprestatie staat wordt dit kostendekkend doorberekend;
- Is in samenwerking met de provincie Flevoland en Lelystad bijgedragen aan de ontwikkeling van een volwaardige luchthaven in Flevoland. Daarbij is rekening gehouden met de belangen van alle betrokkenen en rekening houdend met de ontwikkeling/bewoners van Oosterwold.

ONDERWIJS

Ieder kind moet zich kunnen ontwikkelen en de beste kansen krijgen voor de toekomst, onafhankelijk van het inkomen, opleidingsniveau of afkomst van de ouders. Daarom bestaat er voor de PvdA maar één soort onderwijs: het beste onderwijs. Het teruglopen van de kwaliteit van Almeerse scholen accepteren wij niet! In de komende vier jaar zetten wij alles op alles om het Almeerse onderwijs tot de top van Nederland te laten behoren.

Voor goed onderwijs zijn goede leerkrachten essentieel. De vraag naar leerkrachten (vooral in het basisonderwijs en voor "tekortvakken" zoals wiskunde en natuurkunde) is groter dan het aanbod. De concurrentie tussen schoolbesturen binnen en buiten Almere is groot. De PvdA wil het daarom voor mensen aantrekkelijker maken om leerkracht te worden en in Almere te gaan wonen en werken.

De PvdA vindt het belangrijk dat alle kinderen passend onderwijs krijgen, waar mogelijk op een reguliere school. Er wordt gewerkt aan het terugdringen van het aantal thuiszitters, schoolverzuim leidt namelijk tot voortijdig schooluitval, waardoor jongeren zonder startkwalificatie van school gaan. Zonder startkwalificatie is het lastig om een baan te vinden, daarom stimuleert de PvdA initiatieven die er voor zorgen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen.

Een blijvend aandachtspunt is laaggeletterdheid, in Almere is meer dan 10% van de inwoners laaggeletterd. Zij kunnen niet goed lezen, schrijven of werken met een computer. Hierdoor is het lastig om in de huidige samenleving zelfredzaam te zijn, wij pakken laaggeletterdheid en analfabetisme aan.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is het Almeers onderwijs op peil gebracht en zijn maatregelen genomen om dit zo te houden;**
- **Is het lerarentekort in het (middelbaar) onderwijs teruggedrongen;**
- **Zijn vormen van passend onderwijs voor alle Almeerse kinderen beschikbaar;**
- **Is regulier schoolverzuim teruggedrongen;**
- **Is aansluiting van het Almeerse onderwijs op de regionale arbeidsmarkt verbeterd;**
- **Is het aanbod in het hoger onderwijs verbeterd, onder andere door de komst van de Flevo Campus;**
- **Is het tekort aan stageplaatsen voor MBO- en HBO-studenten teruggedrongen door actieve samenwerking tussen overheid, onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en non-profitorganisaties in Almere en omgeving;**
- **Is de keuzevrijheid in het MBO-onderwijs gewaarborgd door een divers aanbod van MBO-instellingen;**
- **Is er een Kenniscentrum opgericht, gekoppeld aan de ROC's, dat er voor zorgt dat de mismatch tussen het onderwijsaanbod en de te verwachten vraag naar vaardigheden wordt onderkend en zijn daarvoor passende leerwegen ontwikkeld;**
- **Is een effectieve aanpak ontwikkeld tegen analfabetisme en laaggeletterdheid;**
- **Is deelname aan peuterspeelzalen en aan voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE) bevorderd.**

Als kinderen naar de basisschool gaan dan moeten zij gelijke kansen hebben, hiervoor moeten problemen en taalachterstanden zo vroeg mogelijk worden onderkend en worden aangepakt.

ALMEERDERS AAN HET STUUR

Einddoel: Alle Almeerders voelen zich betrokken bij de regie over hun wijk en stad.

REGIE OVER JE EIGEN WIJK

Almere is een unieke stad met "oude" en nieuwe wijken. Er zijn grote verschillen tussen wijken en de manier waarop bewoners zich betrokken voelen. De PvdA vindt dat er meer uniformiteit moet komen in de manier waarop bewoners worden betrokken bij hun wijk. De wensen van bewoners kunnen echter per wijk verschillen.

De PvdA wil dat bewoners meer regie krijgen over het beheer van hun eigen wijk. In wijken waar nog geen bewonersplatform is neemt de gemeente het voortouw om een bewonersplatform op te richten. Het bewonersplatform krijgt een formele status en moet bij belangrijke zaken, zoals groot onderhoud, altijd betrokken worden. Het bewonersplatform mag gevraagd en ongevraagd advies geven aan gemeenteambtenaren, B&W en andere instellingen.

De PvdA is voor het in stand houden van de wijkbudgetten om mensen met elkaar in contact te brengen en Burgerparticipatie Almere (BPA) krijgt als onafhankelijke organisatie een belangrijke rol bij de ondersteuning van bewonersplatforms.

De PvdA wil dat bewoners met alle partners afspraken kunnen maken over beheer, veiligheid en leefbaarheid van hun wijk. De PvdA stimuleert maatschappelijke partners (politie, corporaties, wijkteams, wijkmanagers, beheer en onderhoud) om regelmatig met bewonersplatforms om de tafel te gaan zitten om informatie uit te wisselen en wensen/problemen vroegtijdig te inventariseren.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is er een experiment uitgevoerd waarbij burgers van 18 jaar en ouder uit een wijk door middel van loting zijn uitgenodigd om zitting te nemen in het bewonersplatform. Dit platform is gesprekspartner voor gebieds- en wijkteam bij het nadenken over ontwikkelingen en ideeën en innovatieve kansen voor de wijk.**

DE BURGER EN DE GEMEENTERAAD

Bewoners kunnen op verschillende manieren contact zoeken met een gemeenteraadslid en de Gemeenteraad. Zij kunnen inspreken op de Politieke Markt. Het is voor bewoners nu vaak onduidelijk wat de leden van de Gemeenteraad doen met de wensen van insprekers omdat er geen ruimte is om te reageren op wat zij inbrengen. De PvdA wil tijd en ruimte creëren om met insprekers in debat te gaan.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is er kwalitatief goed en passend overleg tussen bewoners en (gemeentelijke) instanties over de leefbaarheid, veiligheid en politieke kwesties in de wijk;**
- **Maakt de gemeente werk van heldere en toegankelijke communicatie, ook voor hen die de Nederlandse taal minder goed beheersen;**
- **Zijn op basis van een evaluatie van de Politieke Markt nieuwe mogelijkheden voor burgerbetrokkenheid en ruimte voor inspraakmogelijkheden doorgevoerd;**
- **Zijn de Gemeenteraad en gemeenteraadsliden, door verbeterde besluitvorming en reflectie op afwegingen, in staat hun besluiten helder uit te leggen.**

DE GEMEENTE ALS WERKGEVER EN DIENSTVERLENER

De PvdA is voorstander van het terugdringen van tijdelijke contracten en wil inhuur van externe krachten beperken. Uit cijfers blijkt dat de gemeente Almere in 2017 16% - 19% van haar personeelsbestand extern inhuurt. Deze medewerkers zijn duurder, hebben beperkte doorgroeimogelijkheden en minder rechten dan medewerkers in vaste dienst.

De Rijksoverheid hanteert een richtlijn van maximaal 10% externe medewerkers. De PvdA wil het aantal externe krachten drastisch terugbrengen en dat meer ambtenaren in Almere wonen. Lopende contracten worden vanzelfsprekend gerespecteerd. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie bij aanbestedingen, stageplaatsen en werkervaringsplaatsen.

De gemeente is er om de inwoners en de hier gevestigde bedrijven te dienen. Om inwoners en bedrijven goed van dienst te kunnen zijn is een goed georganiseerd gemeentelijk apparaat dat adequaat kan reageren op vragen van burgers, bedrijven en de politiek essentieel.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- Is het percentage externe krachten bij de gemeente Almere teruggebracht tot maximaal 10%;
- Is het staand beleid dat de gemeente bij het aannemen van personeel de voorkeur (bij gelijke geschiktheid) geeft aan sollicitanten uit Almere of de directe omgeving;
- Is het aantal stageplaatsen minimaal gelijk aan 10% van het aantal mensen op de werkvloer;
- Is er een helder geschreven pamflet waarin duidelijk staat wat de burgers van de gemeente mogen verwachten beschikbaar;
- Is Almere in het bezit van het duurzaamheidskeurmerk "Fair Trade Gemeente";
- Is er sprake van diversiteitsbeleid bij het aannemen van personeel.

FINANCIËEL VERANTWOORD

De PvdA kiest er voor om bezuinigingen geleidelijk te realiseren, waarbij wij de menselijke maat in het oog houden. Ook op lokaal niveau dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten. Regionale samenwerking kan een bijdrage leveren aan een gezonde financiële huishouding. De politieke legitimatie en controle hiervan waarborgen wij.

Het budget van de gemeente Almere is jaarlijks ongeveer € 800 miljoen. De financiële crisis heeft de afgelopen jaren zijn stempel gedrukt op het financiële beleid van Almere. Wij zien nu dat de economie weer aantrekt en Almere zich herstelt. In de komende jaren staat Almere echter voor een aantal uitdagingen.

Uitdagingen.

De decentralisering van de sociale voorzieningen zorgt voor oplopende kosten. De Rijksoverheid gaat er vanuit dat lokale overheden de zorg- en dienstverlening voordeliger kunnen organiseren. Het door het Rijk beschikbaar gestelde budget is dan ook kleiner dan voorheen. Almere moet met deze beperkte middelen de best mogelijke voorzieningen realiseren.

In Almere is niet gespaard voor groot onderhoud van bruggen, vastgoed en stedelijke vernieuwing. De gemeente besteedt hier jaarlijks incidenteel geld aan omdat er geen buffer werd aangelegd voor herstel en vervanging. De PvdA pleit voor een gezonde financiële buffer, zonder dat daarvoor andere lasten worden verhoogd. De maximale verhoging van de gemeentelijke lasten is voor ons gelijk aan de inflatie. Zo mogelijk verlagen wij de lasten waar wij op de kosten kunnen besparen.

Doelstelling: Aan het eind van de raadsperiode 2018-2022:

- **Is de achterstand bij het onderhoud in de wijken (zo goed als) weggewerkt;**
- **Is er een financiële buffer bij de gemeente Almere die voldoende is om het in de periode 2022-2026 noodzakelijke onderhoud uit te kunnen voeren;**
- **Zijn de lokale lasten niet meer gestegen dan de inflatie. Lokale belastingen waar een tegenprestatie tegenover staat worden kostendekkend doorberekend;**
- **Is bij nieuwe initiatieven samenwerking met de private sector een serieuze optie;**
- **Worden bij grensoverschrijdende zaken de mogelijkheden voor efficiënte samenwerking met de metropoolregio Amsterdam, Utrecht, Gooi- en Vechtstreek en Zwolle gezocht;**
- **Is voor verdere doorontwikkeling van Almere als aantrekkelijke, groene en recreatieve stad toerismebelasting ingevoerd;**
- **Zijn afspraken gemaakt over het blijven toepassen van de huidige Wet Normering Topinkomens binnen het stadhuis en bij haar (subsidie)partners.**

BEGRIPPENLIJST, ALFABETISCHE VOLGORDE

Beschut werk	Mensen met een beperking kunnen onder begeleiding toch werken.
Corporatiehotel	Opvang voor ieder die tijdelijk geen dak boven zijn/haar hoofd kan vinden (bijv. door scheiding, faillissement, geen familie of vrienden)
Passende huisvesting	Minimaal voldoende sanitair bij gebruik door meerdere personen, die niet tot een familie behoren.
Scheef-wonen	Mensen die in een te goedkoop huurhuis wonen in relatie tot hun inkomen
Startersbeurs	Een fonds voor starters in de economische markt.
Statushouders	Mensen die een verblijfsvergunning hebben om hier te wonen
Vroeg eropaf	Preventieve contacten door mantelzorgers/vrijwilligers en/of professionals om problematiek te voorkomen en/of schade te beperken (bijvoorbeeld bij beginnende schulden).
Wijkteams	Hierin zijn vertegenwoordigd welzijnswerkers, verpleegkundigen, met directe relatie naar een team ondersteuning schuldstabilisatie (TOS)